

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 43

Vydána dne 13. prosince 1967

Cena

OBSAH:

112. Ústavní zákon o skončení volebního období Národního shromáždění, Slovenské národní rady, Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů
113. Zákon o volbách do Národního shromáždění
114. Zákon o volbách do národních výborů
115. Vyhláška ministra zahraničních věcí o Dodatkovém protokolu k Úmluvě o celních úlevách pro turistiku, vztahujících se na dovoz turistických propagačních dokumentů a materiálů
- Oznámení o vydání obecných právních předpisů
-

112

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 30. listopadu 1967

o skončení volebního období Národního shromáždění, Slovenské národní rady, Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně:

§ 1

Volební období Národního shromáždění a Slovenské národní rady končí dnem 16. listopadu 1968.

§ 2

Volební období Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů končí v roce 1969.

§ 3

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1968.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

113

ZÁKON

ze dne 30. listopadu 1967

o volbách do Národního shromáždění

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Část první

Základní ustanovení

§ 1

Pracující lid volí za poslance Národního shromáždění své představitele, občany politicky a odborně vyspělé, schopné zabezpečovat úkoly Národního shromáždění a organizovat a sjednocovat tvůrčí síly pracujících v úsilí o plný rozvoj socialistické společnosti.

§ 2

Volby do Národního shromáždění se konají na základě obecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním.

§ 3

(1) Právo volit mají všichni občané Československé socialistické republiky, kteří v den volby dosáhli věku 18 let, bez ohledu na národnost, pohlaví, náboženské vyznání, zaměstnání, dobu pobytu, sociální původ, majetkové poměry a dřívější činnost.

(2) Právo volit nemají však občané, kteří byli pravomocně zbaveni způsobilosti k právním úkonům pro duševní poruchu nebo jejichž způsobilost k právním úkonům byla pro takovou poruchu omezena.*)

(3) Občané, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě, nevolí.

§ 4

Do Národního shromáždění může být zvolen každý občan Československé socialistické republiky, který má právo volit a v den volby dosáhl věku 21 let.

Část druhá

Seznamy voličů

§ 5

Zápis do seznamu voličů

(1) Všichni občané Československé socialistické republiky, kteří mají právo volit, zapisují se do seznamu voličů podle místa svého bydliště.

(2) Občané, kteří po sestavení seznamu voličů nabudou nebo pozbudou práva volit, zapíší se dodatečně do seznamu voličů nebo se z něho dodatečně vyškrtnou.

(3) Každý volič může být zapsán jen v jednom seznamu voličů.

§ 6

Sestavení seznamů voličů

(1) Seznamy voličů sestavuje místní (městský) národní výbor podle volebních okrsků.

(2) Seznamy voličů z řad příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, kteří jsou hromadně ubytováni, sestavuje jejich velitel.

§ 7

Vyložení seznamů voličů

(1) Nejpozději 30 dnů přede dnem volby vyloží místní (městský) národní výbor seznamy voličů, aby občané do nich mohli v úředních místnostech nahlédnout. O vyložení seznamů voličů vyrozumí místní (městský) národní výbor občany způsobem v místě obvyklým.

(2) V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů, zařídí místní (městský) národní výbor, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí. Místní (městský) národní výbor může takové opatření učinit i v obcích, které mají méně než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů.

*) Ustanovení § 10 a 499 obč. zák. č. 40/1964 Sb.

§ 8

Námitkové řízení

(1) Každý občan může ústně nebo písemně upozornit místní (městský) národní výbor na chyby a nesprávnosti v seznamu voličů a navrhnout opravu. Místní (městský) národní výbor je povinen o upozornění rozhodnout do 3 dnů a buď provést příslušnou opravu v seznamu voličů, nebo písemně stěžovateli sdělit, z jakých důvodů opravu nelze provést.

(2) Bude-li návrh zamítnut, může jej občan předložit okresnímu soudu příslušnému podle volebního okrsku. Pro řízení platí ustanovení občanského soudního řádu o přezkoumávání rozhodnutí jiných orgánů. Podle rozhodnutí soudu provede místní (městský) národní výbor opravu v seznamu voličů. Řízení před soudem nepodléhá soudnímu poplatku.

§ 9

Voličský průkaz

Voličům, kteří se v době od vyložení seznamů voličů do dne volby přestěhují, jakož i voličům, kteří z vážných důvodů nebudou moci volit ve volebním okrsku, v jehož seznamu voličů jsou zapísáni, vydá místní (městský) národní výbor na jejich žádost voličský průkaz a ze seznamu voličů je vyškrtne. Voličský průkaz opravňuje k zápisu do seznamu voličů v jiném volebním okrsku. Zápis provádí místní (městský) národní výbor nového bydliště (místa pobytu), v den voleb okrsková volební komise. Při zápisu se voličský průkaz odebere a připojí se k seznamu voličů.

Část třetí

Volební obvody

§ 10

Všeobecná ustanovení

(1) Volby do Národního shromáždění se konají podle volebních obvodů.

(2) Ve volebním obvodu se volí zpravidla 4—8 poslanců.

§ 11

Počet poslanců Národního shromáždění

(1) Do Národního shromáždění se volí 300 poslanců.

(2) Počet poslanců ve volebním obvodu musí být stanoven tak, aby na každého poslance Národního shromáždění připadal přibližně stejný počet voličů.

§ 12

Vytváření volebních obvodů

(1) Předsednictvo Národního shromáždění stanoví volební obvody a jejich seznam zveřejní nejpozději 60 dnů přede dnem volby.

(2) Volební obvody se tvoří z celých okresů a to tak, aby nepřekračovaly hranice kraje.

Část čtvrtá

Volební okrsky

§ 13

(1) Pro přijímání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů se vytvářejí v obcích volební okrsky.

(2) Volební okrsky a volební místnosti pro každý okrsek stanoví rada místního (městského) národního výboru nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

(3) Volební okrsek se vytvoří zpravidla tak, aby zahrnoval asi 1000 voličů. Pro vzdálené části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky, je-li v nich alespoň 50 voličů.

(4) Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny v nemocnicích, v porodnicích, v sanatoriích, v ústavech sociální péče, v podobných ústavech a zařízeních nebo v jejich částech, avšak jen tehdy, je-li tam alespoň 50 voličů.

(5) Útvary ozbrojených sil a ozbrojených sborů tvoří zvláštní volební okrsky, mají-li alespoň 50 voličů.

(6) Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny též na československých zastupitelských úřadech a lodích.

Část pátá

Volební komise

Všeobecná ustanovení

§ 14

(1) Volby do Národního shromáždění řídí Ústřední volební komise Národní fronty. Orgánem Ústřední volební komise Národní fronty na Slovensku je Slovenská volební komise Národní fronty.

(2) Volby do Národního shromáždění řídí v jednotlivých krajích krajské volební komise Národní fronty, v hlavním městě Praze Městská volební komise Národní fronty, které jsou ve své činnosti podřízeny Ústřední volební komisi Národní fronty. Ustanovení tohoto zákona o krajských volebních komisích platí obdobně pro Městskou volební komisi Národní fronty v hlavním městě Praze.

(3) Volby v jednotlivých obvodech řídí obvodní volební komise.

(4) Hlasování v jednotlivých volebních okrscích řídí okrsková volební komise.

(5) Volební komise se utvoří ze zástupců Komunistické strany Československa, jiných politických stran a dalších společenských organizací Národní fronty. Návrh zástupců předkládá příslušný orgán Národní fronty.

§ 15

(1) Volební komise se mohou platně usázet, je-li přítomna nadpoloviční většina členů.

(2) Volební komise se usáší nadpoloviční většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Ústřední volební komise
Národní fronty

§ 16

[1] Ústřední volební komisi Národní fronty volí předsednictvo Národního shromáždění nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

[2] Ústřední volební komise Národní fronty se skládá z předsedy, místopředsedů, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

§ 17

[1] Ústřední volební komise Národní fronty, která řídí volby do Národního shromáždění

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách do Národního shromáždění,
- b) stanoví vzorce hlasovacích lístků, zápisu obvodních volebních komisí o registraci kandidátů, zápisu okrskových volebních komisí o hlasování, zápisu obvodních volebních komisí o sčítání hlasů a osvědčení o zvolení poslancem nebo náhradníkem,
- c) soustřeďuje návrhy krajských volebních komisí Národní fronty na kandidáty pro volby do Národního shromáždění,
- d) přihlašuje kandidáty Národní fronty v pořadí, které stanovila, k registraci u obvodních volebních komisí,
- e) rozhoduje s konečnou platností o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí,
- f) zjišťuje výsledek voleb ze všech volebních obvodů,
- g) odevzdá spisy o volbách mandátovému výboru Národního shromáždění.

[2] Ústřední volební komise Národní fronty řídí obvodní volební komise pro volby do Národního shromáždění prostřednictvím krajských volebních komisí Národní fronty.

§ 18

Slovenská volební komise Národní fronty

[1] Slovenskou volební komisi Národní fronty volí předsednictvo Slovenské národní rady nejpozději 55 dnů přede dnem volby. Dozírá na přesné zachování předpisů o volbách na Slovensku a plní další úkoly, kterými ji Ústřední volební komise Národní fronty pověřil.

[2] Slovenská volební komise Národní fronty se skládá z předsedy, místopředsedů, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

§ 19

Krajské volební komise Národní fronty

[1] Krajskou volební komisi Národní fronty, která řídí v kraji volby do Národního shromáždění,

volí krajský národní výbor nejpozději 55 dní přede dnem volby. Národní výbor jí volí na svém plenárním zasedání za účasti představitelů Národní fronty a občanů.

[2] Komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

Krajská volební komise Národní fronty

§ 20

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách do Národního shromáždění,
- b) soustřeďuje návrhy na kandidáty v kraji,
- c) projednává návrhy na kandidáty na shromážděných voličů,
- d) rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutí obvodních volebních komisí.

§ 21

[1] O stížnostech na nesprávný postup obvodních volebních komisí při volbách rozhoduje krajská volební komise Národní fronty.

[2] Proti rozhodnutí krajské volební komise Národní fronty je možno podat odvolání k Ústřední volební komisi Národní fronty.

Obvodní volební komise

§ 22

[1] Rada krajského národního výboru a rada národního výboru hl. města Prahy zřídí nejpozději 50 dnů přede dnem volby pro každý volební obvod obvodní volební komisi.

[2] Obvodní volební komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

§ 23

Obvodní volební komise

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách do Národního shromáždění,
- b) registruje kandidáty Národní fronty,
- c) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby,
- d) dozírá na průběh voleb, sčítá hlasy a zjišťuje i ostatní výsledky voleb ve volebním obvodu,
- e) předkládá krajské volební komisi Národní fronty zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu,
- f) vydá zvolenému kandidátu osvědčení o zvolení,
- g) odevzdá spisy o volbách krajskému národnímu výboru,
- h) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup okrskových volebních komisí. Proti jejímu rozhodnutí je možno podat odvolání ke krajské volební komisi Národní fronty.

Okrskové volební komise

§ 24

(1) Pro každý volební okrsek zřídí rada místního (městského) národního výboru nejpozději 30 dnů přede dnem volby okrskovou volební komisi.

(2) Komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a ze 4 až 8 dalších členů. Ve volebních okrscích, které mají méně než 300 voličů, má okrsková volební komise vedle předsedy a tajemníka 2 nebo 3 další členy.

§ 25

Okrsková volební komise

- a) dozrání na správné odevzdávání hlasovacích lístků a bdí nad zachováváním pořádku ve volební místnosti,
- b) zjišťuje počet hlasovacích lístků, na kterých nebyli škrtnuti všichni kandidáti,
- c) sčítá hlasy odevzdané pro každého kandidáta Národní fronty,
- d) sepíše o průběhu volby a sčítání hlasů zápis, který předloží neprodleně obvodní volební komisi,
- e) odevzdá spisy o volbách k uschování krajskému národnímu výboru.

Část šestá

Kandidáti

§ 26

(1) Kandidáti pro volby do Národního shromáždění jsou kandidáty Národní fronty.

(2) Kandidáty navrhuje Komunistická strana Československa, jiné politické strany a další společenské organizace Národní fronty. Návrhy předkládají krajské volební komisi Národní fronty, která je postoupí Ústřední volební komisi Národní fronty.

(3) Kandidáti jsou navrhováni pro jednotlivé volební obvody. V každém volebním obvodu může být navrženo víc kandidátů, než kolik má být zvoleno poslanců.

(4) Krajská volební komise Národní fronty, která v kraji řídí volby do Národního shromáždění seznámí voliče na shromážděních s návrhy na kandidáty. Předloží jim také návrh kandidátů z občanů politicky a odborně vyspělých, schopných organizovat a sjednocovat tvůrčí síly pracujících, které Ústřední volební komise Národní fronty hodlá přihlásit k registraci. Dbá, aby počet navržených kandidátů byl zpravidla o jednu třetinu až o jednu polovinu vyšší než kolik má být ve volebním obvodu zvoleno poslanců. Na shromážděních se voliči vyjadřují k navrhovaným kandidátům a i tímto způsobem se zúčastňují na jejich výběru.

Na základě tohoto projednání sestaví pak pro Ústřední volební komisi návrh kandidátů i jejich pořadí.

§ 27

Přihlašování kandidátů Národní fronty k registraci

(1) Kandidáty Národní fronty přihlašuje k registraci Ústřední volební komise Národní fronty. Přihlášky podává u příslušné volební komise nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

(2) Kandidáti Národní fronty jsou přihlašováni k registraci podle volebních obvodů. Nikdo nemůže být pro volbu do Národního shromáždění kandidován ve více než jednom volebním obvodu.

(3) V přihlášce musí být uvedeno pořadí kandidáta a musí obsahovat jeho prohlášení, že souhlasí se svou kandidaturou. K přihlášce se připojí zpráva o schůzi organizace nebo shromáždění voličů, kde byl kandidát navržen.

§ 28

Registrace kandidátů Národní fronty

Obvodní volební komise je povinna zaregistrovat všechny řádně přihlášené kandidáty Národní fronty a to v pořadí, v němž byli Ústřední volební komisí Národní fronty k registraci přihlášení.

§ 29

Vyhlášení kandidatury

Obvodní volební komise zveřejní jména, příjmení, věk, zaměstnání a bydliště všech zaregistrovaných kandidátů a jejich pořadí a to nejpozději do 25 dnů přede dnem volby do Národního shromáždění.

§ 30

Hlasovací lístky

(1) Všichni zaregistrovaní kandidáti musí být v pořadí, v němž byli zaregistrováni, uvedeni na hlasovacích lístcích.

(2) Na hlasovacím lístku musí být uvedeno, kolik ze zvolených kandidátů se stane ve volebním obvodu poslanci.

(3) Hlasovací lístky musí mít stanovenou formu a musí být rozmnoženy v dostatečném množství.

§ 31

Členství kandidátů ve volebních komisích

Kandidáti nemohou být členy obvodních ani okrskových volebních komisí volebního obvodu, kde jsou kandidováni.

Část sedmá

Oddíl 1

Vyhlášení voleb

§ 32

Den voleb

(1) Den voleb do Národního shromáždění stanoví předsednictvo Národního shromáždění nejpozději 60 dnů předem.

(2) Volby do Národního shromáždění se konají téhož dne na území celého státu. Volby se konají v den pracovního klidu.

(3) Volby se konají v určený den od sedmé hodiny do šestnácté hodiny. V hlavním městě Praze, ve městech, která jsou sídly krajských a okresních národních výborů, jakož i ve všech obcích, které mají alespoň 10 000 obyvatel, se konají volby v určený den od sedmé hodiny do dvacáté hodiny. Pokud to místní potřeby vyžadují, může být začátek voleb stanoven na dřívější hodinu.

§ 33

Informování voličů

(1) Okrsková volební komise informuje voliče v posledních 15 dnech přede dnem volby o době a místě voleb.

(2) V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamu voličů, zajistí okrsková volební komise, aby pro každého voliče byl vyhotoven legitimizační lístek, v němž jsou uvedeny potřebné údaje o volbách. Zároveň zařídí, aby legitimizační lístek byl dodán voliči do bytu. Místní (městský) národní výbor může stanovit, že se stejně postupuje i v obcích, které mají méně než 5000 zapsaných voličů.

Oddíl 2

Způsob hlasování

§ 34

Přípravy ve volební místnosti

Předseda okrskové volební komise zkontroluje před zahájením volby za přítomnosti členů komise volební schránku a zapečetí ji. Zkontroluje také, zda je připraven seznam voličů a hlasovací lístky. Potom se přikročí k hlasování.

§ 35

Prostory pro úpravu hlasovacích lístků

Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zaručena tajnost hlasování. V těchto prostorech nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, ani člen volební komise.

§ 36

Hlasování

(1) Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.

(2) Volič, který se dostavil do volební místnosti, odevzdá legitimizační lístek a po záznamu v seznamu voličů obdrží hlasovací lístek. Nemá-li volič legitimizační lístek a není-li členem okrskové volební komise znám, komise požádá, aby prokázal svoji totožnost.

(3) Voliče, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, zapíše okrsková volební komise do seznamu voličů. Záznam o tom podepíše předseda a tajemník okrskové volební komise; voličské průkazy se připojí.

§ 37

Úprava hlasovacích lístků

(1) Hlasuje-li volič pro kandidáta, ponechá na hlasovacím lístku jeho jméno a příjmení. Nehlasuje-li pro kandidáta, jeho jméno a příjmení přeškrtně. Hlasovací lístek pak vhodí do volební schránky.

(2) Volič, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo proto, že nemůže číst a psát, má právo vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, aby za něj podle jeho pokynů hlasovací lístek upravil.

§ 38

Pořádek ve volební místnosti

Za pořádek ve volební místnosti odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku ve volební místnosti jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 39

Ukončení volby

Jakmile uplyne hodina stanovená pro ukončení hlasování, uzavře se volební místnost, avšak předtím odvolí ještě všichni, kteří jsou ve volební místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené a přistoupí k otevření volební schránky.

Oddíl 3

Zjišťování výsledků voleb

§ 40

Kdo může být přítomen při sčítání hlasů v okrskové volební komisi

V místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni členové volebních komisí Národní fronty, popřípadě obvodních volebních komisí. Dále mohou být přítomni občané a zástupci tisku a jiných hromadných informačních prostředků, zmocnění k tomu volební komisí Národní fronty.

§ 41

(1) Po otevření volební schránky sečte okrsková volební komise hlasovací lístky, porovná počet odevzdaných hlasovacích lístků s počtem osob, kterým byly vydány hlasovací lístky podle seznamu voličů, zjistí počet hlasovacích lístků, na kterých nebyli škrtnuti všichni kandidáti, počet hlasů pro jednotlivé kandidáty a výsledek zapíše do zápisu o hlasování.

(2) Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 42

Posuzování hlasovacích lístků

(1) Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopisu.

(2) Hlasovací lístek, na kterém nebyl žádný kandidát škrtnut, považuje se za odevzdaný pro všechny kandidáty.

(3) Hlasovací lístek, na kterém byl některý kandidát škrtnut, považuje se za odevzdaný pro ostatní kandidáty.

(4) Vzniknou-li pochybnosti o platnosti hlasovacího lístku, rozhoduje o platnosti okrsková volební komise. Svě rozhodnutí uvede v zápisu.

§ 43

Zápis o hlasování

(1) Okrsková volební komise pořídí o hlasování a sčítání hlasů zvláštní zápis; zápis podepíše předseda, místopředseda, tajemník a všichni členové komise.

(2) V zápisu okrskové volební komise o hlasování musí být uvedeny:

- a) doba počátku a skončení hlasování,
- b) celkový počet voličů ve volebním okrsku, zapsaný v seznamu voličů,
- c) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky,
- d) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků,
- e) počet hlasovacích lístků, na kterých nebyli škrtnuti všichni kandidáti,
- f) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta Národní fronty,
- g) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisí a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 44

Skončení jednání v okrskové volební komisí

(1) Po skončeném sčítání hlasů a podepsání zápisu o hlasování ohlásí předseda okrskové vo-

lební komise výsledek hlasování a zašle neprodleně zápis o hlasování příslušné obvodní volební komisí.

(2) Okrsková volební komise zapečetí odevzdané hlasovací lístky a zašle je spolu s ostatními volebními spisy krajskému národnímu výboru k uschování.

§ 45

Sčítání hlasů v obvodní volební komisí

(1) Obvodní volební komise sčítá hlasy a zjišťuje výsledky hlasování v obvodě na podkladě zápisů předložených okrskovými volebními komisemi. Vzniknou-li pochybnosti, má právo vyžádat si od krajského národního výboru hlasovací lístky, které mu odevzdala okrsková volební komise.

(2) Zjistí-li obvodní volební komise, že počet hlasovacích lístků, odevzdaných ve volebním obvodu je menší než polovina počtu voličů, kteří mají právo hlasovat v tomto volebním obvodu, poznamená to v zápisu a další sčítání neprovádí. Současně oznámí krajské volební komisí Národní fronty, že v důsledku toho nebyl zvolen žádný kandidát.

(3) V místnostech, kde obvodní volební komise provádí sčítání hlasů, mohou být přítomni členové volebních komisí vyšších stupňů. Dále mohou být přítomni občané a zástupci tisku a jiných hromadných informačních prostředků, zmocnění k tomu volební komisí Národní fronty.

§ 46

Zápis o sčítání hlasů v obvodní volební komisí

(1) Obvodní volební komise pořídí o sčítání hlasů zápis. Zápis podepíše předseda, místopředseda, tajemník a všichni členové komise.

(2) V zápisu obvodní volební komise o sčítání hlasů musí být uvedeny:

- a) počet volebních okrsků ve volebním obvodu,
- b) počet okrsků, z nichž byly zaslány zápisy o hlasování,
- c) celkový počet voličů zapsaných v seznamech ve volebním obvodu,
- d) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky,
- e) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků,
- f) počet hlasovacích lístků, na kterých nebyli škrtnuti všichni kandidáti,
- g) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta Národní fronty,
- h) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány obvodní volební komisí a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 47

Po skončeném sčítání hlasů a po podepsání zápisu ohlásí předseda obvodní volební komise:

- a) účast voličů na volbách ve volebním obvodu,
- b) kolik bylo odevzdáno hlasovacích lístků, na kterých nebyli škrtnuti všichni kandidáti,
- c) kteří kandidáti byli zvoleni nadpoloviční většinou platných hlasů,
- d) kteří ze zvolených kandidátů se vzhledem ke svému pořadí na hlasovacím lístku stávají poslanci,
- e) kteří ze zvolených kandidátů se vzhledem k svému pořadí na hlasovacím lístku stávají náhradníky poslanců.

§ 48

Zveřejnění výsledků voleb

Ústřední volební komise Národní fronty uveřejní výsledky voleb ze všech volebních obvodů.

§ 49

Kdo je zvolen

Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu platných hlasů odevzdaných ve volebním obvodu. Podle pořadí se zjišťuje, kdo byl zvolen poslancem a kdo náhradníkem poslance.

§ 50

Osvědčení o zvolení

Předseda obvodní volební komise vydá zvoleným poslancům a náhradníkům osvědčení o zvolení.

§ 51

Uschování volebních spisů

Po podepsání zápisu o sčítání hlasů zašle jej předseda obvodní volební komise ihned krajské volební komisi Národní fronty. Ostatní volební spisy zašle k uschování krajskému národnímu výboru.

§ 52

Nové volby

(1) Je-li počet hlasovacích lístků odevzdaných ve volebním obvodu menší než polovina počtu voličů, kteří mají právo hlasovat v tomto volebním obvodu, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápise o sčítání hlasů a oznámí to krajské volební komisi Národní fronty. Obvodní volební komise vyhlásí nové volby, které se pak musí konat nejpozději do 14 dnů po prvních volbách.

(2) Nebyl-li ve volebním obvodu zvolen stanovený počet poslanců, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápise o sčítání hlasů a oznámí to krajské volební komisi Národní fronty. Obvodní volební komise vyhlásí zároveň nové volby, které se musí konat nejpozději do 14 dnů

po prvních volbách. V nových volbách je ve volebním obvodu volen takový počet poslanců, kterým bude dosaženo počtu stanoveného pro volební obvod. I v těchto volbách může být navrženo více kandidátů, než kolik má být zvoleno poslanců.

(3) Nové volby se provádějí na podkladě seznamů voličů sestavených pro první volby a podle ustanovení tohoto zákona.

§ 53

Ověřování voleb

Platnost volby jednotlivých poslanců Národního shromáždění a náhradníků poslanců Národního shromáždění ověří na návrh mandátového výboru Národního shromáždění na svém prvním zasedání.

Oddíl 4

Zánik funkce

§ 54

(1) Poslanec, který přestal být volitelný, ztrácí funkci. Ztrátu funkce vysloví na návrh mandátového výboru Národního shromáždění.

(2) Poslanec se může své funkce vzdát. Jeho resignaci bere na vědomí předsednictvo Národního shromáždění.

§ 55

Funkce náhradníka zaniká za stejných podmínek jako funkce poslance.

Odvolání z funkce

§ 56

(1) Poslanec, který zklamal důvěru voličů nebo který se dopustil činu nedůstojného funkce poslance, může být kdykoli odvolán.

(2) Návrh na odvolání poslance podává příslušný orgán Národní fronty. Oznámí návrh poslanci, o jehož odvolání jde, s uvedením důvodů. Poslanec má právo se ústně nebo písemně k návrhu vyjádřit.

(3) Návrh na odvolání předloží příslušný orgán Národní fronty předsednictvu Národního shromáždění.

(4) Předsednictvo Národního shromáždění zajistí, aby k projednání návrhu na odvolání byla ve volebním obvodu svolána shromáždění voličů.

(5) O odvolání poslance rozhodují voliči jeho volebního obvodu na základě svého volebního práva tajným hlasováním.

(6) O odvolání poslance platí přiměřeně ustanovení tohoto zákona.

§ 57

Náhradníka poslance lze odvolat za stejných podmínek a stejným způsobem jako poslance.

Část osmá

Doplňování Národního shromáždění

§ 58

Nastupování náhradníka

[¹] Uprázdní-li se z jakéhokoliv důvodu funkce poslance, nastupuje za něho náhradník zvolený v témže volebním obvodu.

[²] Náhradníci nastupují do funkce poslance podle pořadí, v němž byli ve volebním obvodu zvoleni.

[³] Předsednictvo Národního shromáždění vyzoomí do 15 dnů poté, kdy se uprázdnila funkce poslance, náhradníka o tom, že se stal poslancem.

§ 59

Doplňovací volby

[¹] Uprázdní-li se z jakéhokoliv důvodu funkce poslance a není-li náhradník, vyhlásí se doplňovací volby.

[²] Den doplňovacích voleb stanoví předsednictvo Národního shromáždění.

[³] Doplňovací volba se koná nejpozději do 90 dnů poté, kdy se uprázdnila funkce poslance.

[⁴] Pro doplňovací volby platí ustanovení tohoto zákona, mohou se však konat i v pracovní den.

[⁵] Doplňovací volby není třeba konat v posledním roce před koncem volebního období.

Část devátá

Závěrečná ustanovení

§ 60

Vyhlášení všeobecných voleb

Všeobecné volby do Národního shromáždění stanoví nejpozději do 90 dnů po skončení volebního období předsednictvo Národního shromáždění.

§ 61

Úhrada nákladů

Výdaje spojené s prováděním voleb hradí stát.

§ 62

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

- a) zákon č. 34/1964 Sb., o volbách do Národního shromáždění a do národních výborů,
- b) zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 31/1966 Sb., o změně zákona o volbách do Národního shromáždění a do národních výborů.

§ 63

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1968.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

114

ZÁKON

ze dne 30. listopadu 1967

o volbách do národních výborů

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Část první

Základní ustanovení

§ 1

Pracující lid volí za poslance národních výborů své představitele, občany politicky a odborně vyspělé, schopné zabezpečovat úkoly národního výboru, do něhož jsou voleni a organizovat a sjednocovat tvůrčí síly pracujících.

§ 2

Volby do národních výborů se konají na základě obecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním.

§ 3

(1) Právo volit mají všichni občané Československé socialistické republiky, kteří v den volby dosáhli věku 18 let, bez ohledu na národnost, pohlaví, náboženské vyznání, zaměstnání, dobu pobytu, sociální původ, majetkové poměry a dřívější činnost.

(2) Právo volit nemají však občané, kteří byli pravomocně zbaveni způsobilosti k právním úkonům pro duševní poruchu nebo jejichž způsobilost k právním úkonům byla pro takovou poruchu omezena.*]

(3) Občané, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě, nevolí.

§ 4

Do národního výboru může být zvolen každý občan Československé socialistické republiky, který má právo volit a v den volby dosáhl věku 21 let.

Část druhá

Seznamy voličů

§ 5

Zápis do seznamu voličů

(1) Všichni občané Československé socialistické republiky, kteří mají právo volit, zapisují se do seznamu voličů podle místa svého bydliště.

(2) Občané, kteří po sestavení seznamu voličů nabudou nebo pozbudou práva volit, zapíší se dodatečně do seznamu voličů nebo se z něho dodatečně vyškrtnou.

(3) Každý volič může být zapsán jen v jednom seznamu voličů.

§ 6

Sestavení seznamů voličů

(1) Seznamy voličů sestavuje místní (městský) národní výbor podle volebních okrsků.

(2) Seznamy voličů z řad příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, kteří jsou hromadně ubytováni, sestavuje jejich velitel.

§ 7

Vyložení seznamů voličů

(1) Nejpozději 30 dnů přede dnem volby vyloží místní (městský) národní výbor seznamy voličů, aby občané do nich mohli v úředních místnostech nahlédnout. O vyložení seznamů voličů vyrozumí místní (městský) národní výbor občany způsobem v místě obvyklým.

(2) V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů, zařídí místní (městský) národní výbor, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí. Místní (městský) národní výbor může takové opatření učinit i v obcích, které mají méně než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů.

§ 8

Námítkové řízení

(1) Každý občan může ústně nebo písemně upozornit místní (městský) národní výbor na chyby a nesprávnosti v seznamu voličů a navrhnout opravu. Místní (městský) národní výbor je povinen o upozornění rozhodnout do 3 dnů a buď provést příslušnou opravu v seznamu voličů, nebo písemně stěžovateli sdělit, z jakých důvodů opravu nelze provést.

(2) Bude-li návrh zamítnut, může jej občan předložit okresnímu soudu příslušnému podle volebního okrsku. Pro řízení platí ustanovení občanského soudního řádu o přezkoumávání rozhodnutí

*] Ustanovení § 10 a 499 obč. zák. č. 40.1964 Sb.

jiných orgánů. Podle rozhodnutí soudu provede místní (městský) národní výbor opravu v seznamu voličů. Řízení před soudem nepodléhá soudnímu poplatku.

§ 9

Voličský průkaz

Voličům, kteří se v době od vyložení seznamů voličů do dne volby přestěhují, jakož i voličům, kteří z vážných důvodů nebudou moci volit ve volebním okrsku, v jehož seznamu voličů jsou zapísáni, vydá místní (městský) národní výbor na jejich žádost voličský průkaz a ze seznamu voličů je vyškrtne. Voličský průkaz opravňuje k zápisu do seznamu voličů v jiném volebním okrsku. Zápis provádí místní (městský) národní výbor nového bydliště (místa pobytu), v den voleb okrsková volební komise. Při zápisu se voličský průkaz odebere a připojí se k seznamu voličů.

Část třetí

Volební obvody

§ 10

Všeobecná ustanovení

(1) Volby do národních výborů se konají podle volebních obvodů.

(2) Ve volebním obvodu pro volby do krajských a okresních národních výborů se volí zpravidla 4—8 poslanců.

(3) Ve volebním obvodu pro volby do městských a místních národních výborů se volí zpravidla 4—15 poslanců. V obcích s počtem méně než 1500 obyvatel se mohou volit všichni poslanci do místního národního výboru v jednom volebním obvodu.

(4) Ve volebním obvodu pro volby do Národního výboru hlavního města Prahy a do obvodních národních výborů v Praze se volí zpravidla 4—15 poslanců. Ve volebním obvodu pro volby do obvodních národních výborů v Bratislavě, Plzni, Brně, Ostravě a Košicích se volí rovněž zpravidla 4—15 poslanců.

§ 11

Počty poslanců národních výborů

(1) Počet poslanců, který má být zvolen, stanoví podle předpisů o národních výborech plenární zasedání národního výboru, o jehož volby jde.

(2) Počet poslanců ve volebním obvodu musí být stanoven tak, aby na každého poslance téhož národního výboru připadal přibližně stejný počet voličů.

§ 12

Vytváření volebních obvodů

(1) Počet a hranice volebních obvodů stanoví na svém plenárním zasedání národní výbor, o jehož volby jde. Seznamy volebních obvodů uveřejní nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

(2) Volební obvody pro volby do krajských národních výborů stanoví krajský národní výbor tak, aby nepřekračovaly hranice okresu.

(3) Při stanovení počtu a hranic volebních obvodů pro volby do okresních, místních a městských národních výborů přihlíží při příslušné národní výbory k tradičnímu členění území, spádovým oblastem, střediskovým obcím a dalším místním podmínkám.

(4) V obci s počtem méně než 1500 obyvatel může být pro volby do místního národního výboru vytvořen podle potřeby buď jeden nebo několik volebních obvodů.

(5) Volební obvody pro volbu do Národního výboru hl. m. Prahy stanoví Národní výbor hlavního města Prahy tak, aby nepřekračovaly hranice městských obvodů; pro stanovení volebních obvodů do obvodních národních výborů platí obdobně odstavec 3.

Část čtvrtá

Volební okrsky

§ 13

(1) Pro přijímání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů se vytvářejí v obcích volební okrsky pro volby do národních výborů všech stupňů.

(2) Volební okrsky a volební místnosti pro každý okrsek stanoví rada místního městského národního výboru nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

(3) Volební okrsek se vytvoří zpravidla tak, aby zahrnoval asi 1000 voličů. Pro vzdálené části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky, je-li v nich alespoň 50 voličů.

(4) Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny v nemocnicích, v porodnicích, v sanatoriích, v ústavech sociální péče, v podobných ústavech a zařízeních nebo v jejich částech, avšak jen tehdy, je-li tam alespoň 50 voličů.

(5) Útvary ozbrojených sil a ozbrojených sborů tvoří zvláštní volební okrsky, mají-li alespoň 50 voličů.

Část pátá

Volební komise

Všeobecná ustanovení

§ 14

(1) Volby do národních výborů řídí Ústřední volební komise Národní fronty. Orgánem Ústřední volební komise Národní fronty na Slovensku je Slovenská volební komise Národní fronty.

(2) Volby

do krajských národních výborů řídí krajské volební komise Národní fronty a do Národního výboru hlavního města Prahy městská volební komise Národní fronty,

do okresních národních výborů a do obvodních národních výborů v Praze okresní volební komise Národní fronty,

do městských národních výborů a do Národního výboru města Bratislavy městské volební komise Národní fronty,

do místních národních výborů a do obvodních národních výborů v Bratislavě, Brně, Ostravě, Plzni a Košicích místní volební komise Národní fronty.

^[3] Volební komise jsou ve své činnosti podřízeny volebním komisím vyšších stupňů.

^[4] Volby v jednotlivých volebních obvodech řídí obvodní volební komise.

^[5] Hlasování v jednotlivých volebních okrscích řídí okrsková volební komise.

^[6] Volební komise se utvoří ze zástupců Komunistické strany Československa, jiných politických stran a dalších společenských organizací Národní fronty. Návrh zástupců předkládá příslušný orgán Národní fronty.

§ 15

^[1] Volební komise se mohou platně usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina členů.

^[2] Volební komise se usnáší nadpoloviční většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

§ 16

Ústřední volební komise Národní fronty

^[1] Ústřední volební komisi Národní fronty volí předsednictvo Národního shromáždění nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

^[2] Ústřední volební komise Národní fronty se skládá z předsedy, místopředsedů, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

§ 17

^[1] Ústřední volební komise Národní fronty řídí volby do národních výborů a dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách.

^[2] Ústřední volební komise Národní fronty stanoví vzorce hlasovacích lístků, zápisu obvodních volebních komisí o registraci kandidátů, zápisu okrskových volebních komisí o hlasování, zápisu obvodních volebních komisí o sčítání hlasů a osvědčení o zvolení poslancem nebo náhradníkem.

§ 18

Slovenská volební komise Národní fronty

^[1] Slovenskou volební komisi Národní fronty volí předsednictvo Slovenské národní rady nejpozději 55 dnů přede dnem volby. Dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách na Slovensku a plní další úkoly, kterými ji Ústřední volební komise Národní fronty pověří.

^[2] Slovenská volební komise Národní fronty se skládá z předsedy, místopředsedů, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

Krajské, okresní, městské a místní volební komise Národní fronty

§ 19

^[1] Volební komisi Národní fronty, která řídí volby do národního výboru, volí národní výbor, do něhož se konají volby, nejpozději 55 dnů přede dnem volby. Národní výbor ji volí na svém plenárním zasedání za účasti představitelů Národní fronty a občanů.

^[2] Komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

§ 20

Volební komise Národní fronty, která řídí volby do národního výboru

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách do národních výborů,
- b) soustřeďuje návrhy na kandidáty,
- c) projednává na shromážděních voličů návrhy na kandidáty, včetně pořadí, v němž je hodlá přihlásit k registraci,
- d) na základě projednání na shromážděních voličů sestavuje návrh kandidátů Národní fronty a jejich pořadí a přihlašuje je k registraci u obvodních volebních komisí,
- e) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků,
- f) zjišťuje výsledek voleb ze všech volebních obvodů pro volby do příslušného národního výboru,
- g) po skončení voleb odevzdá spisy o volbách mandátové komisi národního výboru.

§ 21

^[1] O stížnostech na nesprávný postup obvodních a okrskových volebních komisí při volbách rozhoduje volební komise Národní fronty, která řídí volby do národního výboru.

^[2] Proti rozhodnutí této volební komise Národní fronty je možno podat odvolání k volební komisi vyššího stupně.

Obvodní volební komise

§ 22

^[1] Rada národního výboru, o jehož volbu jde, zřídí nejpozději 50 dnů přede dnem volby pro každý volební obvod volební komisi.

^[2] Obvodní volební komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a z potřebného počtu dalších členů.

[²] Ukoily obvodní volební komise pro volby do místního národního výboru píní v obcích, které mají méně než 1500 obyvatel, místní volební komise Národní fronty.

§ 23

Obvodní volební komise

- a) dozírá na přesné dodržování předpisů o volbách,
- b) registruje kandidáty Národní fronty,
- c) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby,
- d) dozírá na průběh voleb, sčítá hlasy a zjišťuje i ostatní výsledky voleb ve volebním obvodu,
- e) předkládá volební komisi Národní fronty, která volby řídí, zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu,
- f) vydá zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení,
- g) odevzdá spisy o volbách příslušnému národnímu výboru.

Okrskové volební komise

§ 24

[1] Pro každý volební okrsek zřídí rada místního národního výboru nejpozději 30 dnů přede dnem volby okrskovou volební komisi.

[2] Komise se skládá z předsedy, místopředsedy, tajemníka a ze 4 až 8 dalších členů. Ve volebních okrscích, které mají méně než 300 voličů, má okrsková volební komise vedle předsedy a tajemníka 1 až 3 další členy.

§ 25

Okrsková volební komise

- a) dozírá na správné odevzdávání hlasovacích lístků a bdí nad zachováním pořádku ve volební místnosti,
- b) zjišťuje počet hlasovacích lístků, na kterých nebyli škrtnuti všichni kandidáti,
- c) sčítá hlasy odevzdané pro každého kandidáta Národní fronty,
- d) sepíše o průběhu volby a sčítání hlasů zápis, který předloží neprodleně příslušné obvodní volební komisi,
- e) odevzdá spisy o volbách k uschování okresnímu národnímu výboru.

Část šestá

Kandidáti

§ 26

[1] Kandidáti pro volby do národních výborů jsou kandidáty Národní fronty.

[2] Kandidáty navrhuji Komunistická strana Československa, jiné politické strany a další společenské organizace Národní fronty, shromáždění dělníků, rolníků a ostatních pracujících na závo-

dech, úřadech a v obcích a shromáždění vojáků. Návrhy předkládají místní (městské) volební komisi Národní fronty. Tato volební komise postoupí návrhy na kandidáty pro volby do vyšších stupňů národních výborů příslušné volební komisi Národní fronty, která tyto volby řídí.

[3] Kandidáti jsou navrhováni pro jednotlivé volební obvody. V každém volebním obvodu může být navrženo víc kandidátů, než kolik má být zvoleno poslanců.

[4] Příslušná volební komise Národní fronty, která řídí volby do národního výboru, seznámí voliče na shromážděních s návrhy na kandidáty. Předloží jim také svůj návrh kandidátů z občanů politicky a odborně vyspělých, schopných organizovat a sjednocovat tvůrčí síly pracujících, které hodlá přihlásit k registraci. Dbá, aby počet navržených kandidátů byl zpravidla o jednu třetinu až o jednu polovinu vyšší, než kolik má být ve volebním obvodu zvoleno poslanců. Na shromážděních se voliči vyjadřují k navrhovaným kandidátům a i tímto způsobem se zúčastňují na jejich výběru. Na základě tohoto projednání sestaví návrh kandidátů, obsahující i jejich pořadí, které přihlásí k registraci.

§ 27

Přihlašování kandidátů Národní fronty k registraci

[1] Kandidáty Národní fronty přihlašuje k registraci volební komise Národní fronty, která řídí volby do národního výboru. Přihlášky podává u příslušné volební komise nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

[2] Kandidáti Národní fronty jsou přihlašováni k registraci podle volebních obvodů. Nikdo nemůže být pro volbu do téhož národního výboru kandidován ve více než jednom volebním obvodu.

[3] V přihlášce musí být uvedeno pořadí kandidáta a musí obsahovat jeho prohlášení, že souhlasí se svou kandidaturou. K přihlášce se připojí zpráva o schůzi organizace nebo shromáždění pracujících a shromáždění voličů, kde byl kandidát navržen.

§ 28

Registrace kandidátů Národní fronty

Obvodní volební komise je povinna zaregistrovat všechny řádně přihlášené kandidáty Národní fronty a to v pořadí, v němž byli volební komisí Národní fronty k registraci přihlášení.

§ 29

Vyhlášení kandidatury

Obvodní volební komise uveřejní jména, příjmení, věk, zaměstnání a bydliště všech zaregistrovaných kandidátů Národní fronty a jejich pořadí a to nejpozději

- a) do 25 dnů přede dnem volby do krajských národních výborů, do Národního výboru hlavního města Prahy, do okresních národních výborů, do městských národních výborů v Bratěslavě, Brně, Ostravě, Plzni a Košicích a do obvodních národních výborů v Praze;
- b) 15 dnů přede dnem volby do ostatních městských a obvodních národních výborů a do místních národních výborů.

§ 30

Hlasovací lístky

(1) Všichni zaregistrovaní kandidáti musí být v pořadí, v němž byli zaregistrováni, uvedeni na hlasovacích lístcích.

(2) Na hlasovacím lístku musí být uvedeno, kolik ze zvolených kandidátů se stane ve volebním obvodu poslanci.

(3) Hlasovací lístky musí mít stanovenou formu a musí být rozmnoženy v dostatečném množství.

§ 31

Členství kandidátů ve volebních komisích

Kandidáti nemohou být členy obvodních ani okrskových volebních komisí volebního obvodu, kde jsou kandidováni.

Část sedmá

Oddíl 1

Vyhlášení voleb

§ 32

Den voleb

(1) Den voleb do národních výborů stanoví předsednictvo Národního shromáždění nejpozději 60 dnů předem.

(2) Volby do národních výborů se konají téhož dne na území celého státu. Volby se konají v den pracovního klidu.

(3) Volby se konají v určený den od sedmé hodiny do šestnácté hodiny. V hlavním městě Praze, ve městech, která jsou sídly krajských a okresních národních výborů, jakož i ve všech obcích, které mají alespoň 10 000 obyvatel, se konají volby v určený den od sedmé hodiny do dvacáté hodiny. Pokud to místní potřeby vyžadují, může být začátek voleb stanoven na dřívější hodinu.

§ 33

Informování voličů

(1) Okrsková volební komise informuje voliče v posledních 15 dnech přede dnem volby o době a místě voleb.

(2) V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamu voličů, zajistí okrsková volební komise, aby pro každého voliče byl vyhoto-

ven legitimační lístek, v němž jsou uvedeny potřebné údaje o volbách. Zároveň zařídí, aby legitimační lístek byl dodán voliči do bytu. Místní [městská] volební komise Národní fronty může stanovit, že se stejně postupuje i v obcích, které mají méně než 5000 zapsaných voličů.

Oddíl 2

Způsob hlasování

§ 34

Přípravy ve volební místnosti

Předseda okrskové volební komise zkontroluje před zahájením volby za přítomnosti členů komise volební schránku a zapečetí ji. Zkontroluje také, zda je připraven seznam voličů a hlasovací lístky. Potom se přikročí k hlasování.

§ 35

Prostory pro úpravu hlasovacích lístků

Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zaručena tajnost hlasování. V těchto prostorech nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, ani člen volební komise.

§ 36

Hlasování

(1) Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.

(2) Volič, který se dostavil do volební místnosti, odevzdá legitimační lístek a po záznamu v seznamu voličů obdrží hlasovací lístky. Nemá-li volič legitimační lístek a není-li členem okrskové volební komise znám, komise požádá, aby prokázal svoji totožnost.

(3) Voliče, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, zapíše okrsková volební komise do seznamu voličů. Záznam o tom podepíše předseda a tajemník okrskové volební komise; voličské průkazy se připojí.

§ 37

Úprava hlasovacích lístků

(1) Hlasuje-li volič pro kandidáta, ponechá na hlasovacím lístku jeho jméno a příjmení. Nehlasuje-li pro kandidáta, jeho jméno a příjmení přeškrtně. Hlasovací lístek pak vhodí do volební schránky.

(2) Volič, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo proto, že nemůže číst a psát, má právo vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, aby za něj podle jeho pokynů hlasovací lístek upravil.

§ 38

Pořádek ve volební místnosti

Za pořádek ve volební místnosti odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku ve volební místnosti jsou závazné pro všechny přítomné

§ 39

Ukončení volby

Jakmile uplyne hodina stanovená pro ukončení hlasování, uzavře se volební místnost, avšak předtím odvolí ještě všichni, kteří jsou ve volební místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené a přistoupí k otevření volební schránky.

Oddíl 3

Zjišťování výsledků voleb

§ 40

Kdo může být přítomen při sčítání hlasů v okrskové volební komisi

V místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni členové volebních komisí vyšších stupňů, popřípadě obvodních volebních komisí. Dále mohou být přítomni občané a zástupci tisku a jiných hromadných informačních prostředků, zmocnění k tomu volební komisí Národní fronty.

§ 41

(1) Po otevření volební schránky sečte okrsková volební komise hlasovací lístky podle volebních obvodů, porovná počet odevzdaných hlasovacích lístků s počtem osob, kterým byly vydány hlasovací lístky podle seznamu voličů, zjistí počet hlasů, na nichž nebyli škrtnuti všichni kandidáti, počet hlasů pro každého kandidáta Národní fronty a výsledek zapíše do zápisu o hlasování pro každý volební obvod.

(2) Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 42

Posuzování hlasovacích lístků

(1) Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopisu.

(2) Hlasovací lístek, na kterém nebyl žádný kandidát škrtnut, považuje se za odevzdaný pro všechny kandidáty.

(3) Hlasovací lístek, na kterém byl některý kandidát škrtnut, považuje se za odevzdaný pro ostatní kandidáty.

(4) Vzniknou-li pochybnosti o platnosti hlasovacího lístku, rozhoduje o platnosti okrsková volební komise. Svě rozhodnutí uvede v zápisu.

§ 43

Zápis o hlasování

(1) Okrsková volební komise pořídí o hlasování a sčítání hlasů zvláštní zápis pro každý volební obvod; zápis podepíše předseda, místopředseda, tajemník a všichni členové komise.

(2) V zápisu okrskové volební komise o hlasování musí být uvedeny:

- a) doba počátku a skončení hlasování,
- b) celkový počet voličů ve volebním obvodu nebo volebním okrsku zapsaných v seznamu voličů,
- c) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky,
- d) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků,
- e) počet hlasovacích lístků, na nichž nebyli škrtnuti všichni kandidáti,
- f) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta Národní fronty,
- g) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisí a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 44

Skončení jednání v okrskové volební komisi

(1) Po skončeném sčítání hlasů a podepsání zápisu o hlasování ohlásí předseda okrskové volební komise výsledek hlasování podle jednotlivých volebních obvodů a zašle neprodleně zápis o hlasování příslušné obvodní volební komisí.

(2) Okrsková volební komise zapečetí odevzdané hlasovací lístky a zašle je spolu s ostatními volebními spisy okresnímu národnímu výboru k uschování.

§ 45

Sčítání hlasů v obvodní volební komisi

(1) Obvodní volební komise sčítá hlasy a zjišťuje výsledky hlasování v obvodě na podkladě zápisů předložených okrskovými volebními komisemi. Vzniknou-li pochybnosti, má právo vyžádat si od okresního národního výboru hlasovací lístky, které mu odevzdala okrsková volební komise.

(2) Zjistí-li obvodní volební komise, že počet hlasovacích lístků, odevzdaných ve volebním obvodu je menší než polovina počtu voličů, kteří mají právo hlasovat v tomto volebním obvodu, znamená to v zápise a další sčítání neprovádí. Současně oznámí příslušné řídící volební komisí Národní fronty, že v důsledku toho nebyl zvolen žádný kandidát.

(3) V místnosti, kde obvodní volební komise provádí sčítání hlasů, mohou být přítomni členové volebních komisí vyšších stupňů. Dále mohou být přítomni občané a zástupci tisku a jiných hromadných informačních prostředků, zmocnění k tomu volební komisí Národní fronty.

§ 48

Zápis o sčítání hlasů v obvodní volební komisi

(1) Obvodní volební komise pořídí o sčítání hlasů zápis. Zápis podepíše předseda, místopředseda, tajemník a všichni členové komise.

(2) V zápise obvodní volební komise o sčítání hlasů musí být uvedeny:

- a) počet volebních okrsků ve volebním obvodu,
- b) počet volebních okrsků, z nichž byly zaslány zápisy o hlasování,
- c) celkový počet voličů zapsaných v seznamech ve volebním obvodu,
- d) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky,
- e) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků,
- f) počet hlasovacích lístků, na nichž nebyli škrtnuti všichni kandidáti,
- g) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta Národní fronty,
- h) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány obvodní volební komisi a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 47

Ohlášení výsledků voleb v obvodní volební komisi

Po skončeném sčítání hlasů a po podepsání zápisu ohlásí předseda obvodní volební komise:

- a) účast voličů ve volbách ve volebním obvodu,
- b) kolik bylo odevzdáno hlasovacích lístků, na nichž nebyli škrtnuti všichni kandidáti,
- c) kteří kandidáti byli zvoleni nadpoloviční většinou platných hlasů,
- d) kteří ze zvolených kandidátů se vzhledem ke svému pořadí na hlasovacím lístku stávají poslanci,
- e) kteří ze zvolených kandidátů se vzhledem ke svému pořadí na hlasovacím lístku stávají náhradníky poslanců.

§ 48

Zveřejnění výsledků voleb

(1) Volební komise Národní fronty uveřejní výsledky voleb do národního výboru, které řídí, způsobem stanoveným Ústřední volební komisí Národní fronty.

(2) Ústřední volební komise Národní fronty uveřejní souhrnné výsledky voleb do národních výborů.

§ 49

Kdo je zvolen

Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu platných hlasů odevzdaných ve volebním obvodu. Podle pořadí v jakém jsou kandidáti na hlasovacím lístku uvedeni se zjišťuje, kdo byl zvolen poslancem a kdo náhradníkem poslance.

§ 50

Osvědčení o zvolení

Předseda obvodní volební komise vydá zvoleným poslancům a náhradníkům osvědčení o zvolení.

§ 51

Uschování volebních spisů

Po podepsání zápisu o sčítání hlasů zašle jej předseda obvodní volební komise ihned volební komisi Národní fronty, která volby řídí. Ostatní volební spisy zašle k uschování národnímu výboru, o jehož volby jde.

§ 52

Nové volby

(1) Je-li počet hlasovacích lístků odevzdaných ve volebním obvodu menší než polovina počtu voličů, kteří mají právo hlasovat v tomto volebním obvodu, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápise a oznámí to příslušné volební komisi Národní fronty. Obvodní volební komise vyhlásí nové volby, které se pak musí konat nejpozději do 14 dnů po prvních volbách.

(2) Nebyl-li ve volebním obvodu zvolen stanovený počet poslanců, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápise o sčítání hlasů a oznámí to příslušné volební komisi Národní fronty. Obvodní volební komise vyhlásí zároveň nové volby, které se musí konat nejpozději do 14 dnů po prvních volbách. V nových volbách je ve volebním obvodu volen takový počet poslanců, kterým bude dosaženo počtu stanoveného pro volební obvod. I v těchto volbách může být navrženo více kandidátů, než kolik má být zvoleno poslanců.

(3) Nové volby se provádějí na podkladě seznamů voličů sestavených pro první volby a podle ustanovení tohoto zákona.

§ 53

Ověřování voleb

Platnost volby jednotlivých poslanců národního výboru a náhradníků za poslance národního výboru ověří na návrh mandátové komise národní výbor na svém prvním zasedání.

Oddíl 4

Zánik funkce

§ 54

(1) Poslanec, který přestal být volitelný, ztrácí funkci. Ztrátu funkce vysloví na návrh mandátové komise národní výbor o jehož poslance jde.

(2) Poslanec se může své funkce vzdát. Jeho resignaci bere na vědomí národní výbor, o jehož poslance jde.

§ 55

Funkce náhradníka zaniká za stejných podmínek jako funkce poslance.

Odvolání z funkce

§ 56

(1) Poslanec, který zklamal důvěru voličů nebo který se dopustil činu nedůstojného funkce poslance, může být voliči kdykoliv odvolán.

(2) Návrh na odvolání poslance podává příslušný orgán Národní fronty. Oznámí návrh poslanci, o jehož odvolání jde, s uvedením důvodů. Poslanec má právo se ústně nebo písemně k návrhu vyjádřit.

(3) Návrh na odvolání předloží příslušný orgán Národní fronty národnímu výboru, jehož poslanec má být odvolán.

(4) Národní výbor zajistí, aby k projednání návrhu na odvolání bylo ve volebním obvodu svoláno shromáždění voličů.

(5) O odvolání poslance rozhodují voliči jeho volebního obvodu na základě svého volebního práva tajným hlasováním.

(6) Pro odvolání poslance platí přiměřeně ustanovení tohoto zákona.

§ 57

Náhradníka poslance lze odvolat za stejných podmínek a stejným způsobem jako poslance.

Část osmá

Doplňování národních výborů

§ 58

Nastupování náhradníka

(1) Uprázdnil-li se z jakéhokoliv důvodu funkce poslance národního výboru, nastupuje za něho náhradník zvolený v téže volebním obvodu.

(2) Náhradníci nastupují do funkce poslance podle pořadí, v němž byli ve volebním obvodu zvoleni.

(3) Národní výbor, o jehož poslance jde, vyrozumí náhradníka do 15 dnů poté, kdy se uprázdnila funkce poslance, o tom, že se stal poslancem a vydá mu o tom osvědčení.

§ 59

Doplňovací volby

(1) Uprázdnil-li se z jakéhokoliv důvodu funkce poslance a není-li náhradník, vyhlásí se doplňovací volby.

(2) Den doplňovacích voleb stanoví rada národního výboru o jehož poslance jde.

(3) Doplňovací volba se koná nejpozději do 90 dnů poté, kdy se uprázdnila funkce poslance.

(4) Pro doplňovací volby platí ustanovení tohoto zákona; doplňovací volby se však mohou konat i v pracovní den.

(5) Doplňovací volby není třeba konat v posledním roce před koncem volebního období.

§ 60

Zvýšení počtu poslanců

(1) Vzrostli-li během volebního období počet obyvatel v územním obvodu národního výboru, zejména v důsledku výstavby sídliště, popřípadě vyžadují-li to potřeby hospodářského a kulturního rozvoje, může národní výbor zvýšit počet poslanců i volebních obvodů.

(2) O zvýšení počtu poslanců i volebních obvodů rozhoduje plenární zasedání národního výboru.

(3) Noví poslanci národního výboru se zvolí doplňovací volbou.

§ 61

Poslanci ve sloučených obcích

Dojde-li během volebního období ke sloučení obcí nebo vytvořil-li se pro několik obcí jeden místní národní výbor, zůstávají poslanci zvolení do místních národních výborů ve funkci poslanců a tvoří místní národní výbor v nové obci nebo jeden nový místní národní výbor.

Část devátá

Závěrečná ustanovení

§ 62

Vyhlášení všeobecných voleb

Všeobecné volby do národních výborů stanoví nejpozději do 90 dnů po skončení volebního období předsednictvo Národního shromáždění.

§ 63

Úhrada nákladů

Výdaje spojené s prováděním voleb hradí stát.

§ 64

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1968.

Novotný v. r.

Laštavička v. r.

Lenárt v. r.

115

VYHLÁŠKA

ministra zahraničních věcí

ze dne 4. listopadu 1967

o Dodatkovém protokolu k Úmluvě o celních úlevách pro turistiku, vztahující se na dovoz turistických propagačních dokumentů a materiálů

Dne 4. června 1954 byl v New Yorku sjednán Dodatkový protokol k Úmluvě o celních úlevách pro turistiku, vztahující se na dovoz turistických propagačních dokumentů a materiálů.

Listina o přístupu Československé socialistické republiky k Dodatkovému protokolu byla uložena u generálního tajemníka OSN dne 8. března 1967 s výhradou, že se Československá socialistická re-

publika necítí vázána ustanoveními článku 15, odst. 2 a 3 Dodatkového protokolu o rozhodčím řízení.

Pro Československou socialistickou republiku vstoupil Dodatkový protokol v platnost dnem 6. června 1967.

Český překlad Dodatkového protokolu se vyhláší současně.

David v. r.

DODATKOVÝ PROTOKOL

k Úmluvě o celních úlevách pro turistiku, vztahující se na dovoz turistických propagačních dokumentů a materiálů

SMLUVNÍ STÁTY

při uzavření Úmluvy o celních formalitách pro turistiku sjednané Konferencí Spojených národů o celních formalitách pro dočasný dovoz soukromých silničních motorových vozidel a pro turistiku

přejíce si usnadnit také oběh turistických propagačních dokumentů a materiálů

dohodly se na těchto dodatečných ustanoveních:

Článek 1

Pro účely tohoto Protokolu se „dovozními cly a dávkami“ rozumějí nejen dovozní cla, nýbrž i veškeré dávky a poplatky, jež možno ukládat z důvodu dovozu.

Článek 2

Každý ze smluvních států dovolí dovážet bez dovozních cel a dávek níže uvedené předměty za předpokladu, že jsou dováženy z jiného smluvního státu a že není důvodu k obavám před zneužitím:

(a) dokumenty (prospekty, brožury, knihy, časopisy, průvodce, plakáty zarámované nebo nezarámované, nezarámované fotografie a fotografické zvětšeniny, mapy ilustrované nebo neilustrované, tištěné transparenty na okna) určené k bezplatnému rozšiřování, jejichž hlavním účelem je povzbudit veřejnost k návštěvě cizích zemí, mimo jiné k účasti na kulturních, turistických, sportovních, náboženských nebo odborných sjezdech nebo projevech, konaných v takových cizích zemích, za předpokladu, že tyto dokumenty neobsahují více než 25 % soukromé obchodní reklamy a jsou zřejmě určeny pro všeobecné propagační účely;

(b) seznamy a ročenky cizích hotelů, vydávané oficiálními turistickými orgány nebo pod jejich patronací a jízdní řády dopravních služeb v cizině, jsou-li takové dokumenty určeny pro bezplatné rozšiřování a neobsahují-li více než 25 % soukromé obchodní reklamy;

- (c) technický materiál, zaslaný pověřeným zástupcům nebo dopisovatelům, ustanoveným národními oficiálními turistickými orgány, který není určen pro distribuci, tj. ročenky, telefonní seznamy, seznamy hotelů, katalogy veletrhů, vzorky ručních prací nepatrné ceny, dokumentace o museích, universitách, lázních a podobných institucích.

Článek 3

Za podmínek uvedených v článku 4 bude dočasně propuštěn bez dovozních cel a dávek a bez celní jistoty níže uvedený materiál, dovážený z jednoho ze smluvních států hlavně za účelem povzbuzení veřejnosti k návštěvě onoho státu, mimo jiné k účasti na kulturních, turistických, sportovních, náboženských nebo odborných sjezdech nebo projevech, konaných v oné zemi:

- (a) předměty určené k vystavení v kancelářích pověřených zástupců nebo dopisovatelů ustanovených oficiálními národními turistickými orgány nebo v jiných místnostech, schválených celními úřady země dovozu: obrazy a kresby, zarámované fotografie a fotografické zvětšování, knihy o umění, obrazy, rytiny, nebo litografie, sochy a gobeliny nebo jiná podobná umělecká díla;
- (b) výstavní pomůcky (vitriny, stojany a podobné předměty) včetně elektrického a mechanického vybavení, nutného pro vystavení;
- (c) dokumentární filmy, gramofonové desky, nahrané magnetofonové pásky a jiné zvukové záznamy určené pro představení pořádaná zdarma, vyjma ty, jejichž námět směřuje k obchodní reklamě, i ty, které jsou v zemi dovozu běžně na prodej;
- (d) prapory v přiměřeném množství;
- (e) dioramata, modely, diapositivy, štočky, fotografické negativy;
- (f) vzorky výrobků národní ruční práce, národních krojů a podobných předmětů folklóru, a to v přiměřeném množství.

Článek 4

1. Úlevy zmíněné v článku 3 budou poskytovány za těchto podmínek:
 - (a) Materiál musí být poslán buď oficiálním turistickým orgánem nebo národním jednatelestvím pro turistickou propagandu k němu přidruženým. Důkaz bude podán tím, že celním úřadům země dovozu bude předloženo osvědčení vystavené odesílajícím orgánem podle vzorce uvedeného v příloze tohoto Protokolu.
 - (b) Materiál musí být dovážen na adresu a pod zodpovědností buď pověřeného zástupce oficiálního národního turistického orgánu odesílající země nebo dopisovatele

ustanoveného zmíněným orgánem a schváleného celní správou země dovozu. Zodpovědnost pověřeného zástupce nebo schváleného dopisovatele zahrnuje zejména placení dovozních cel a dávek, které budou předepsány, jestliže nebudou splněny podmínky stanovené v tomto Protokolu.

- (c) Dovezený materiál musí být vyvezen zpět dovážejícím orgánem beze změny. Bude-li však materiál, který byl dočasně propuštěn beze cla a dávek, zničen při zachování podmínek stanovených celní správou, dovozce bude zproštěn povinnosti vyvézt jej zpět.

2. Výhoda dočasného dovozu beze cla a dávek bude poskytována na dobu nejméně dvanácti měsíců.

Článek 5

V případě podvodu, porušení nebo zneužití budou moci smluvní státy zahájit řízení za účelem vymáhání příslušných dovozních cel a dávek, jakož i za účelem uložení trestu osobám, kterým byla poskytnuta osvobození nebo jiné úlevy.

Článek 6

Jakékoliv porušení ustanovení tohoto Protokolu, jakákoliv záměna, nesprávné prohlášení nebo jednání, mající za následek, že některá osoba nebo některý předmět neprávem požívá výhod při dovozu stanovených v tomto Protokolu, vystavuje pachatele trestním sankcím předepsaným zákony země, kde provinění bylo spácháno.

Článek 7

1. Smluvní státy se zavazují neukládat zákazy hospodářského charakteru ohledně materiálu zmíněného v tomto Protokolu a odvolat postupně zákazy tohoto druhu, které snad ještě jsou v platnosti.
2. Ustanovení tohoto Protokolu nebudou však na újmu použití zákonů a nařízení týkajících se dovozu určitých předmětů, jestliže takové zákony a nařízení ukládají zákazy, které se zakládají na důvodech veřejné mravnosti, veřejné bezpečnosti, veřejného zdraví nebo hygieny.

Článek 8

1. Tento Protokol bude otevřen k podpisu do 31. prosince 1954 kterémukoliv členskému státu Spojených národů a kterémukoliv jinému státu pozvanému k účasti na Konferenci Spojených národů o celních formalitách pro dočasný dovoz soukromých silničních motorových vozidel a pro turistiku, konané v New Yorku v květnu a červnu 1954, dále nazývané Konferenci.
2. Tento Protokol bude podléhat ratifikaci a ratifikační listiny budou uloženy u generálního tajemníka Spojených národů.

Článek 9

1. Od 1. ledna 1955 bude moci k tomuto Protokolu přistoupit každý stát zmíněný v odst. 1 článku 8 nebo kterýkoli jiný stát, který bude k tomu vyzván Hospodářskou a sociální radou Spojených národů. Bude také možno k němu přistoupit jménem kteréhokoliv svěřeneckého území, jehož správním orgánem jsou Spojené národy.
2. Přístup bude proveden uložení listiny o přístupu u generálního tajemníka Spojených národů.

Článek 10

1. Tento protokol vstoupí v platnost devadesátého dne po datu uložení páté ratifikační listiny nebo listiny o přístupu buď bez výhrady nebo s výhradami přijatými v souhlasu s článkem 14.
2. Pro každý stát, který bude Protokol ratifikovat nebo k němu přistoupí po datu uložení páté ratifikační listiny nebo listiny o přístupu v souhlasu s předchozím odstavcem, vstoupí Protokol v platnost devadesátého dne po datu, kdy takový stát uloží svou ratifikační listinu nebo listinu o přístupu buď bez výhrad nebo s výhradami přijatými v souhlasu s článkem 14.

Článek 11

1. Až tento Protokol bude v platnosti po dobu tří let, kterýkoli smluvní stát jej může vypovědět oznámením adresovaným generálnímu tajemníku Spojených národů.
2. Vypověď nabude účinnosti za patnáct měsíců po dni, kdy generální tajemník Spojených národů obdržel oznámení o vypovědi.

Článek 12

Tento Protokol pozbude účinnosti, jestliže po kterékoli období dvanácti po sobě jdoucích měsíců po jeho vstoupení v platnost bude počet smluvních států nižší než dva.

Článek 13

1. Každý stát může při uložení své ratifikační listiny nebo listiny o přístupu nebo kdykoli později prohlásit oznámením adresovaným generálnímu tajemníku Spojených národů, že tento Protokol se bude vztahovat na všechna nebo kterákoliv z území, za jejichž mezinárodní styky je zodpovědný. Protokol se bude vztahovat na území jmenovaná v oznámení počínaje devadesátým dnem ode dne, kdy je generální tajemník obdržel, jestliže oznámení nebude doprovázeno nějakou výhradou, nebo počínaje devadesátým dnem po tom, kdy oznámení nabylo účinnosti podle článku 14 nebo v den, kdy Protokol vstoupí v platnost pro příslušný stát, podle toho, který den je pozdější.

2. Kterýkoli stát, který učinil prohlášení podle předchozího odstavce, jímž se tento Protokol rozšiřuje na kterékoliv území, za jehož mezinárodní styky je zodpovědný, může podle článku 11 Protokol odděleně vypovědět jen ohledně tohoto území.

Článek 14

1. Výhrady k tomuto Protokolu učiněné před podpisem Závěrečného aktu budou přípustné, jestliže byly přijaty většinou členů Konference a zaprotokolovány v Závěrečném aktu.
2. Výhrady učiněné po podpisu Závěrečného aktu nebudou připuštěny, jestliže třetina signatářských nebo smluvních států vznese proti nim námitky, jak níže uvedeno.
3. Text každé výhrady, předložený generálnímu tajemníku Spojených národů některým státem při podpisu, uložení ratifikační listiny nebo listiny o přístupu nebo text jakéhokoliv oznámení podle článku 13, sdělí generální tajemník všem státům, které v té době podepsaly nebo ratifikovaly Protokol nebo k němu přistoupily. Jestliže jedna třetina těchto států vznese námitky do 90 dní od data tohoto sdělení, výhrada nebude přijata. Generální tajemník uvědomí všechny státy zmíněné v tomto odstavci o jakýchkoli námitkách, které dostal, jakož i o přijetí nebo zamítnutí výhrady.
4. Námitka státu, který podepsal, ale neratifikoval Protokol, pozbude účinnosti, jestliže stát uplatnivší námitku neratifikoval Protokol do devíti měsíců od uplatnění námitky. Jestliže v důsledku toho, že námitka pozbyla účinnosti, bude výhrada přijata na základě předchozího odstavce, generální tajemník o tom vyrozumí státy zmíněné v onom odstavci. Text žádné výhrady nebude však zaslán podle předchozího odstavce žádnému signatářskému státu, jenž neratifikoval Protokol do tří let po podpisu jeho jménem.
5. Stát předkládající výhradu může ji odvolat do dvanácti měsíců od data sdělení generálního tajemníka, zmíněného v odst. 3, v němž je oznamováno, že výhrada byla zamítnuta v souhlasu s postupem uvedeným v onom odstavci. V takovém případě ratifikační listina, listina o přístupu, popříp. oznámení podle článku 13 nabude účinnosti vůči příslušnému státu dnem odvolání. Dokud nebude výhrada odvolána, listina nebo odvolání nebude mít účinnost, pokud by výhrada nebyla dodatečně přijata podle odstavce 4.
6. Výhrady přijaté v souhlasu s tímto článkem mohou být kdykoli odvolány oznámením adresovaným generálnímu tajemníku.
7. Žádný smluvní stát není povinen poskytovat státu, který učinil výhradu, výhody plynoucí z těch ustanovení Protokolu, kterých se taková výhrada týká. Každý stát, jenž použije tohoto

práva, podá o tom generálnímu tajemníku zprávu a ten o tom vyrozumí všechny signatářské a smluvní státy.

Článek 15

1. Každý rozpor mezi dvěma nebo více smluvními státy týkající se výkladu nebo použití tohoto Protokolu bude pokud možno urovnán jednáním mezi nimi.
2. Každý spor, který nebude urovnán jednáním, bude podroben rozhodčímu řízení, jestliže některý ze smluvních států ve sporu o to požádá, a bude tudíž předložen jednomu nebo více rozhodčím vybraným dohodou mezi státy jsoucími ve sporu. Jestliže do tří měsíců od data vyžádání arbitráže státy jsou ve sporu se neshodnou na volbě rozhodčího nebo rozhodčích, kterýkoliv z těchto států může požádat předsedu Mezinárodního soudního dvora, aby jmenoval jednoho rozhodčího, kterému spor bude předložen k rozhodnutí.
3. Nález rozhodčího nebo rozhodčích ustanovených podle předchozího odstavce bude pro zúčastněné smluvní státy závazný.

Článek 16

1. Až tento Protokol bude tři roky v platnosti, kterýkoliv smluvní stát může oznámením adresovaným generálnímu tajemníku Spojených národů požádat, aby byla svolána konference za účelem revize Protokolu. Generální tajemník uvědomí všechny smluvní státy o této žádosti a svolá revizní konferenci, jestliže do čtyř měsíců po tomto uvědomění aspoň polovina smluvních států mu sdělí, že s touto žádostí souhlasí.
2. Bude-li svolána konference podle předchozího odstavce, generální tajemník o tom uvědomí všechny smluvní státy a vyzve je, aby do tří měsíců předložil návrhy, o kterých by si přály, aby je konference projednala. Generální tajemník sdělí všem smluvním státům prozatímní pořadí jednání této konference spolu s texty takových návrhů, a to nejméně tři měsíce předem dnem zahájení konference.
3. Generální tajemník pozve všechny smluvní státy a všechny ostatní členské státy Spojených národů nebo kterékoli ze specializovaných agencí na každou konferenci svolanou podle tohoto článku.

Článek 17

1. Každý smluvní stát může navrhnout jednu nebo více změn tohoto Protokolu. Text každého návrhu na změnu bude lodán generálnímu tajemníku Spojených národů, který jej rozešle všem smluvním státům.
2. Každý návrh na změnu rozeslaný podle předchozího odstavce bude pokládán za přijatý, jestliže žádný smluvní stát nevysloví námitku do šesti měsíců ode dne, kdy generální tajemník rozeslal návrh na změnu.
3. Generální tajemník uvědomí co nejdříve všechny smluvní státy, zda byla vznesena nějaká námitka proti návrhu na změnu, a nebyla-li žádná námitka vznesena změna vstoupí v platnost pro všechny smluvní státy za tři měsíce po vypršení lhůty šesti měsíců stanovené v předchozím odstavci.

Článek 18

Generální tajemník Spojených národů oznámí všem členským státům Spojených národů a všem ostatním státům pozvaným k účasti na Konferenci:

- (a) podpisy, ratifikace a přístupy došlé podle článků 8 a 9;
- (b) datum, kdy tento Protokol vstoupí v platnost podle článku 10;
- (c) výpovědi, došlé v souhlasu s článkem 11;
- (d) zrušení tohoto Protokolu podle článku 12;
- (e) oznámení došlá podle článku 13;
- (f) vstoupení v platnost každé změny podle článku 17.

Článek 19

Originál tohoto Protokolu bude uložen u generálního tajemníka Spojených národů, který dodá jeho ověřené opisy všem členům Spojených národů a všem ostatním státům pozvaným na Konferenci.

Na důkaz toho podepsaní, řádně k tomu zmocnění, podepsali tento Protokol.

Dáno v New Yorku, dne čtvrtého června 1954 v jediném vyhotovení v anglickém, francouzském a španělském jazyku, přičemž každý text má stejnou platnost.

Generální tajemník se žádá, aby pořídil úřední překlad tohoto Protokolu do jazyka čínského a ruského a aby připojil čínský a ruský text k textu anglickému, francouzskému a španělskému, až bude zasílat státům ověřené opisy podle článku 19 tohoto Protokolu.

Příloha**Vzor osvědčení**

Vyhotovuje se v jazyce vývozní země s překladem do angličtiny nebo francouzštiny

OSVĚDČENÍ

pro dočasný bezcelný dovoz turistického propagačního materiálu bez skládání jistoty
za dovozní cla a dávky

(Jméno organizace) odesílá níže uvedený turistický propagační materiál, adresovaný jejímu pověřenému zástupci (nebo schválenému dopisovateli), jehož jméno je uvedeno níže, k dočasnému dovozu se závazkem, že bude vyvezen zpět ve lhůtě dvanácti měsíců a že ho bude použito výhradně k účelu povzbuzení turistů k návštěvě země vyvážející materiál.

(Jméno organizace) se zavazuje, že nezcizí — ať bezúplatně či za úplatu — tyto dočasně dovezené předměty bez souhlasu celní správy dovozní země a aniž by dříve spinila všechny formality požadované touto správou.

Tento materiál je dočasně dovážen na zodpovědnost a pod zárukou pověřeného zástupce nebo schváleného dopisovatele, jehož jméno je uvedeno níže.

a) Seznam materiálu:

.....

.....

.....

.....

b) Jméno a adresa pověřeného zástupce nebo dopisovatele, kterému je materiál zasílán:

Datum, podpis a razítko
oficiálního národního turistického orgánu
odesílající země

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PŘÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Státní komise pro techniku

vydala v dohodě s Ústřední radou odborů podle § 30 odst. 2 vyhlášky Státní komise pro finance, ceny a mzdy č. 101/1966 Sb., o odměňování práce v nové soustavě plánovitého řízení národního hospodářství výnos č. 4 ze dne 28. srpna 1967 **o některých změnách v úpravě platových poměrů technickohospodářských pracovníků v projektových organizacích.**

Výnosem se mění a doplňuje Výnos Státního výboru pro výstavbu ze dne 29. listopadu 1958 čj. 625.0-16 090/58-10 o úpravě platových poměrů technických a administrativních zaměstnanců ve státních a krajských projektových ústavech.

Výnos nabyl účinnosti dnem 28. 8. 1967.

Výnos byl zaslán dotčeným organizacím a je možno do něj nahlédnout nebo si jej vyžádat na Státní komisi pro techniku v odboru vztahů a projektování.

Státní komise pro techniku

vydala výnosem ze dne 22. listopadu 1967 čj. 31 741/I-21/67 podle ustanovení § 5 vyhlášky č. 107/1964 Sb. o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení **resortní seznam zaměstnání, která se v oboru působnosti Státní komise pro techniku zařazují do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení.**

Tento výnos nabyl účinnosti dnem 1. prosince 1967 a byl přímo rozeslán organizacím, kterých se týká. Do seznamu lze nahlédnout ve Státní komisi pro techniku (odbor hospodářko-finanční) v Praze 2, Slezská 9.

Ministerstvo hornictví

vydalo podle § 13 zák. č. 70/1958 Sb., o úkolech podniků a národních výborů na úseku péče o pracovní síly a podle § 30 odst. 2 vyhlášky Státní komise pro finance, ceny a mzdy č. 101/1966 Sb., o odměňování práce v nové soustavě plánovitého řízení národního hospodářství, v dohodě s ÚV Odborového svazu pracovníků v hornictví a energetice **výnos č. 12** ze dne 23. října 1967, **o hmotném zabezpečení pracovníků uranového průmyslu uvolňovaných nebo převáděných na jinou práci v důsledku ohrožení nemocí z povolání.**

Výnos obsahuje ustanovení o způsobu hmotného zabezpečení pracovníků v uranovém průmyslu uvolňovaných nebo převáděných na jinou práci v důsledku ohrožení nemocí z povolání obdobně podle předpisů vyhl. č. 86/1967 Sb., kterou se upravuje uvolňování pracovníků a jejich umísťování a hmotné zabezpečení v souvislosti s likvidací neefektivních provozů a s jinými racionalizačními opatřeními, a dále vydalo podle § 30 odst. 2 vyhl. č. 101/1966 Sb. v dohodě s ÚV Odborového svazu pracovníků v hornictví a energetice **výnos č. 13** ze dne 23. října 1967, **o poskytování deputátního uhlí a dříví některým uvolňovaným pracovníkům v uhelném průmyslu.**

Výnos stanoví podmínky a rozsah poskytování deputátního uhlí pracovníkům v uhelném průmyslu, uvolňovaným podle vyhl. č. 36/1967 Sb., kterou se upravuje uvolňování pracovníků a jejich umísťování a hmotné zabezpečení v souvislosti s likvidací neefektivních provozů a s jinými racionalizačními opatřeními.

Oba výnosy nabývají účinnosti dnem 1. listopadu 1967 a lze do nich nahlédnout na ministerstvu hornictví, na oborových ředitelstvech Ostravsko-karvinských dolů, Ostrava, Severočeských hnědouhelných dolů, Most, Kamenouhelných dolů, Kladno, Hnědouhelných dolů a briketáren, Sokolov a Uhořných a lignitových baní, Prievidza (výnos č. 13) a na generálním ředitelství Československého uranového průmyslu, Příbram (výnos č. 12), jakož i v útvarech práce a mzdy všech organizací podřízených uvedeným oborovým ředitelstvím a generálnímu ředitelství Čs. uranového průmyslu. Výnosy jsou uveřejněny v plném znění v č. 7 Zpravodaje ministerstva hornictví.

Ministerstvo hornictví

vydalo podle § 5 vládní vyhlášky č. 107/1964 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení **výnos č. 14** ze dne 3. listopadu 1967, o **vydání resortního seznamu zaměstnání zařazených do I. nebo II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení**. Resortní seznam platí pro pracovníky organizací v oboru působnosti ministerstva hornictví s výjimkou pracovníků organizací podřízených Čs. uranovému průmyslu, generálnímu ředitelství a pracovníků organizací podřízených Ústřednímu geologickému úřadu.

Zrušují se

- a) resortní seznam povolání — pracovních činností zařazených do I. nebo II. pracovní kategorie důchodového zabezpečení býv. ministerstva paliv z července 1964, registrovaný v částce 30/1966 Sb.;
- b) resortní seznam povolání — pracovních činností zařazených do I. nebo II. pracovní kategorie důchodového zabezpečení býv. ministerstva hutního průmyslu a rudných dolů z června 1964 a jeho dodatek z prosince 1964, pokud jde o obor rudných dolů, registrovaný v částce 30/1966 Sb.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. prosince 1967 a lze do něj i do přílohy, která obsahuje resortní seznamy, nahlédnout na ministerstvu hornictví a u všech organizací resortu ministerstva hornictví, pro jejichž pracovníky platí. Výnos i s přílohou je vydán jako samostatná brožura.

Ministerstvo kultury a informací

vydalo **výnos** ze dne 23. listopadu 1967 čj. 12 599/67 o **odměňování artistů za práce konané mimo pracovní poměr**.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. prosince 1967. Zrušuje se zároveň opatření býv. ministerstva školství a kultury ze dne 2. března 1961, čj. 10 901/61-E I/2 „externí artisté — odměňování“.

Do výnosu lze nahlédnout v ministerstvu kultury a informací. Výnos je uveřejněn ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury a informací.

Ministerstvo zdravotnictví

vydalo podle § 22 odst. 2 a § 70 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, k provedení § 45 vyhlášky č. 42/1966 Sb., o poskytování léčebně preventivní péče, **směrnice** ze dne 19. 9. 1967 č. j. LP-275-20 9. 1967 o **dispenzarizaci prekanceróz**.

Směrnice upravují způsob aktivního vyhledávání, léčení a sledování prekancerózních stavů a chorob. Zároveň blíže vymezují povinnosti obvodních lékařů a lékařů i ostatních zdravotnických pracovníků odborných oddělení nemocnice s poliklinikou při výkonu této činnosti v boji proti zhoubným nádorům.

Směrnice nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1968 a zrušují směrnice č. 29/1964 Věst. min. zdrav. — metodické pokyny pro dispenzarizaci prekanceróz.

Směrnice jsou otištěny v částce 20/1967 Věstníku ministerstva zdravotnictví pod č. 44 a je možno do nich nahlédnout u krajských a okresních národních výborů a u ústavů národního zdraví.